

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

w sprawie zażalenia J. G.

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Białej Podlaskiej del. do Ośrodka Zamiejscowego Prokuratury Okręgowej w Lublinie z/s w Białej Podlaskiej z dnia 26 lipca 2023 r. o umorzeniu śledztwa w sprawie 3021-0.Ds.[...], po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 8 listopada 2023 r. wniosku Sądu Rejonowego w Chełmie o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi w trybie art. 37 k.p.k. (sygn. akt II Kp 206/23), na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Krasnymstawie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 lipca 2023 r., w sprawie 3021-0.Ds.[...], prokurator Prokuratury Rejonowej w Białej Podlaskiej del. do Ośrodka Zamiejscowego Prokuratury Okręgowej w Lublinie z/s w Białej Podlaskiej, umorzył śledztwo na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego, w sprawie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez funkcjonariuszy publicznych działających w zмовie mającej na celu doprowadzenie do uniknięcia przez M. K. odpowiedzialności karnej za popełnione czyny zabronione oraz uniknięcie odpowiedzialności karnej przez funkcjonariuszy: Komendy Miejskiej Policji w C., Komendanta Miejskiego Policji w C., sędziów Sądu Rejonowego w C., sędziów Sądu Okręgowego w L., prokuratorów prokuratury Rejonowej w C., asesorów Prokuratury Rejonowej w C.,

sędziów Sądu Rejonowego w R., Prokuratora Rejonowego w C., asesora Prokuratury Rejonowej w W., sędziów Sądu Rejonowego w W., zastępcę Prokuratora Okręgowego w L. Kierownika Ośrodka Zamiejscowego z/s w C., prezesa Sądu Rejonowego w C., prokuratora Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Krajowej, prokuratorów Prokuratury Okręgowej w L., funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji w L. oraz biegłych - a więc o czyny z art. 231 § 1 k.k. i art. 233 § 4 k.k.

To postanowienie zostało zaskarżone zażaleniem przez J. G., w związku z czym sprawę przekazano według właściwości do Sądu Rejonowego w Chełmie.

Postanowieniem z dnia 7 września 2023 r. tenże Sąd wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie w trybie art. 37 k.p.k. niniejszej sprawy do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Na uzasadnienie podniesiono, że przedmiotem sprawy są czynności podejmowane m.in. przez sędziów i prokuratorów w/w jednostek. W przekonaniu Sądu występującego z wnioskiem, rozpoznanie wniesionego zażalenia przez sędziów tego Sądu, byłoby w opinii publicznej postrzegane jako okoliczność, która nie sprzyja obiektywnemu i bezstronnemu rozstrzygnięciu. A zatem wskazana przesłanka przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego w Chełmie jest zasadna i wniesiony wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że zastosowanie art. 37 k.p.k. uzasadniają tylko takie konkretne sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie - chociażby mylne - o braku warunków do rozpoznania w danym sądzie sprawy w sposób obiektywny, co nie służyłoby dobru wymiaru sprawiedliwości (*por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 21 września 2023 r., III KO 95/23, LEX nr 3606949; 13 lipca 1995 r., III KO 34/05, OSNKW 1995, z. 9-10, poz. 68; z dnia 17 maja 2006 r., II KO 27/06, LEX nr 186944; z dnia 26 czerwca 2007 r., II KO 36/07, LEX nr 282245*).

Zgodzić się należy ze stanowiskiem Sądu Rejonowego, że okoliczność, iż sprawa, w której toczyło się postępowanie przygotowawcze, dotyczyła w/w funkcjonariuszy publicznych powoduje, że w odbiorze społecznym może powstać usprawiedliwione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy, co oczywiście nie służy budowaniu autorytetu wymiaru sprawiedliwości. Przy dokonywaniu oceny, czy zachodzi taka sytuacja, należy mieć na uwadze całokształt okoliczności konkretnej sprawy. Ścisłe powiązanie czynów zarzucanych poszczególnym osobom w związku z wykonywaniem czynności służbowych, zwłaszcza przez prokuratorów i sędziów z terenu właściwości miejscowej wnioskującego Sądu Rejonowego, może rodzić spekulacje co do wpływu tego powiązania na rozstrzygnięcie sprawy. Racjonalną zasadą przyjmowaną w orzecznictwie Sądu Najwyższego w sprawach rozpoznawanych w trybie art. 37 k.p.k. jest przekonanie, że jeżeli stroną procesu jest sędzia, pracownik sądu lub inna osoba, która ma ciągły bliski zawodowy, a także osobisty kontakt z sędziami - ten sąd nie powinien orzekać w sprawie. Stanowi to przejaw dbałości o dobro wymiaru sprawiedliwości, jakim jest efektywność postępowania oraz wizerunek sądu jako organu niezależnego, w którym orzekają niezawisli sędziowie, co do których nie można czynić zarzutu, iż w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami. Okoliczności te dodatkowo uzasadniają potrzebę przekazania niniejszej sprawy w trybie art. 37 k.p.k. do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Mając na uwadze wskazane okoliczności, uwzględniono przedmiotowy wniosek.

[SOP]

[ms]

